

Sarajevo, 05.08.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.07.2019.- 02.08.2019.

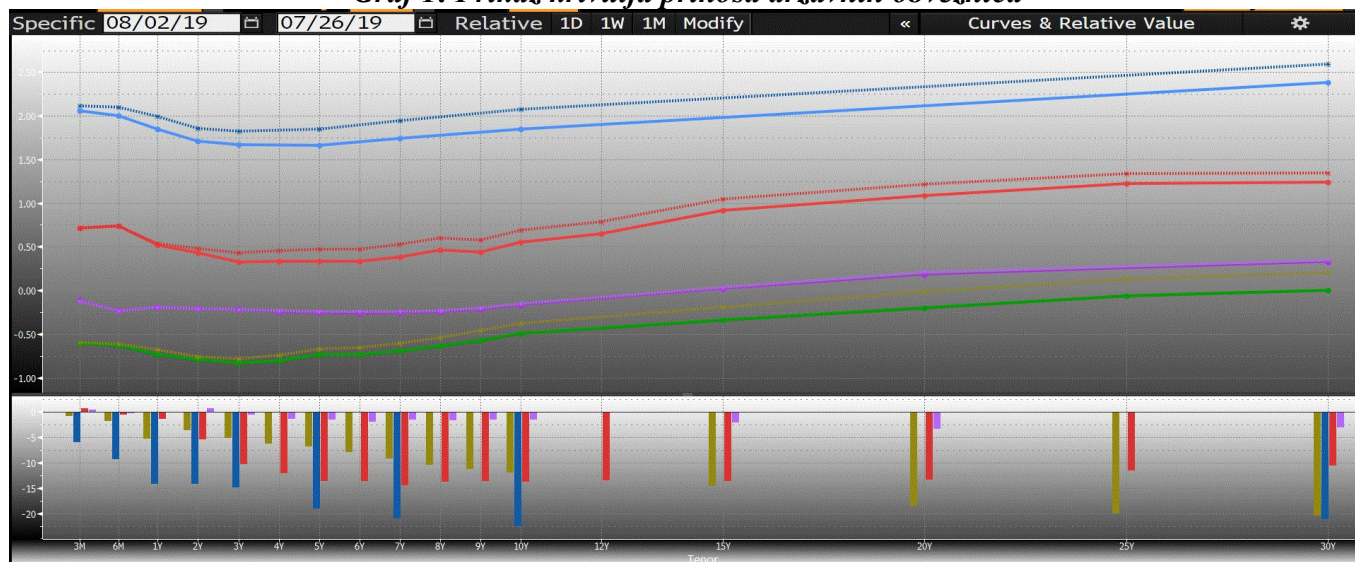
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	26.7.19	-	2.8.19	26.7.19	-	2.8.19	26.7.19	-	2.8.19	26.7.19	-	2.8.19
2 godine	-0,75	-	-0,79	1,85	-	1,71	0,49	-	0,44	-0,21	-	-0,20
5 godina	-0,67	-	-0,74	1,85	-	1,66	0,48	-	0,34	-0,23	-	-0,25
10 godina	-0,38	-	-0,50	2,07	-	1,85	0,69	-	0,55	-0,15	-	-0,16

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	26.7.19	-	2.8.19
3 mjeseca	-0,572	-	-0,580
6 mjeseci	-0,611	-	-0,629
1 godina	-0,663	-	-0,711

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 02.08.2019. godine (pune linije) i 26.07.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica, posebno onih dužeg roka dospelja, su skoro svakodnevno bilježili smanjenje tokom protekle sedmice. Od utorka pa do kraja sedmice prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je bilježio rekordno niske nivoe, da bi na kraju trgovanja u petak dostigao -0,495%, što predstavlja smanjenje od skoro 12 baznih poena u odnosu na sedmicu ranije. Prinosi njemačkih obveznica kraćeg i srednjeg roka dospelja su smanjeni između 4 i 7 baznih poena na sedmičnom nivou. Pored loših ekonomskih podataka, kao što je pad PMI indeksa prerađivačkog sektora eurozone, koji je u julu zabilježio rekordno nizak nivo, na povećanu potražnju za državnim obveznicama uticaj je imala i odluka Feda da smanji referentnu kamatnu stopu, kao i eskalacija tenzija na relaciji SAD-Kina. Pad prinosa je naročito bio izražen krajem prošle sedmice kada je najavljeno oporezivanje dodatnih dobara koja se uvoze iz Kine i u SAD. Prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja u posmatranom periodu, pa

su prinosi kraćeg i srednjeg roka dospijeća povećani za oko 2,5 bazna poena, a prinosi obveznica dužeg roka dospijeća smanjeni za isto toliko u odnosu na prethodnu sedmicu.

Ekonomisti na Bloombergu smatraju da je, uzimajući u obzir da je stopa na depozite ECB trenutno - 0,40%, jasno da u ovom pogledu ECB ima ograničene mogućnosti da ovu stopu dalje smanjuje. Za investitore koji nastoje da odrede koliko bi ovo smanjenje moglo da bude, ono će uglavnom biti stvar pretpostavki i nagađanja. Prema stavovima pojedinih ekonomista, ova stopa bi mogla biti smanjena za dodatnih 20 do 25 baznih poena, čime bi se približila stopi Narodne banke Švajcarske. Ipak, uzimajući u obzir sužen prostor djelovanja, najvjerojatnije je da bi ECB ovu stopu mogla sniziti za 10 baznih poena.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – EZ (kvartalno) preliminar.	II kvartal	0,2%	0,2%	0,4%
2.	GDP – Francuska (kvartalno) preliminar.	II kvartal	0,3%	0,2%	0,3%
3.	GDP – Austrija (kvartalno) preliminar.	II kvartal	-	0,2%	0,4%
4.	GDP – Belgija (kvartalno) preliminar.	II kvartal	-	0,2%	0,3%
5.	GDP – Italija (kvartalno) preliminar.	II kvartal	-0,1%	0,0%	0,1%
6.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	JUL	1,1%	1,1%	1,2%
7.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	JUL	1,0%	0,9%	1,1%
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	JUL	46,4	46,5	47,6
9.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	JUN	0,8%	0,7%	1,6%
10.	Maloprodaja – EZ (G/G)	JUN	1,3%	2,6%	1,0%
11.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	JUN	0,0%	-1,6%	3,8%
12.	Maloprodaja – Italija (G/G)	JUN	-	1,3%	-1,8%
13.	Maloprodaja – Španija (G/G)	JUN	2,7%	2,4%	2,6%
14.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	JUN	-0,8%	-1,2%	-0,6%

SAD

Prinosi na američke obveznice su prošle sedmice bilježili znatno smanjenje, na šta je uticala odluka FOMC-a o smanjenju referentne kamatne stope, te uvođenje dodatnih tarifa Kini i usporavanje prerađivačkog sektora na rekordno nizak nivo, pa je prinos na desetogodišnje obveznice smanjen ispod nivoa od 2%. **Na sastanku FOMC-a donesena je odluka da se referentna kamatna stopa smanji za 25 baznih poena, te da bude u rasponu od 2,00% do 2,25%, što je bilo i očekivano.** Ovo je ujedno i prvo smanjenje referentne kamatne stope u posljednjih 10 godina. Kreatori monetarne politike Fed su istakli da je Fed i dalje spreman djelovati na odgovarajući način kako bi podržao privrednu ekspanziju. Odluka o smanjenju, kako se i očekivalo, nije bila jednoglasna, s obzirom na to da su predsjednici iz Kanzas Sitija i Bostona bili protiv ove odluke. **Predsjednik Fed Powell je izjavio da je smanjenje referentne kamatne stope dio prilagođavanja unutar ciklusa, a ne početak ciklusa smanjenja iste.** Istovremeno, predsjednik SAD Trump je kritikovao Powella te je istakao da je tržište htjelo čuti njegovu izjavu o dugotrajnom i agresivnom ciklusu smanjenja referentne kamatne stope, koji će “držati korak” s Kinom, EU i ostalim zemljama širom svijeta.

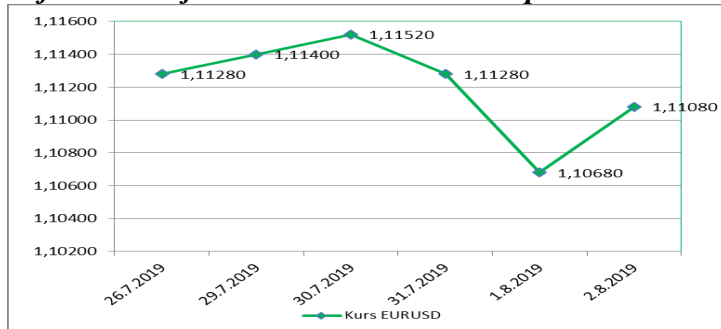
Iako su obnovljeni trgovinski pregovori između SAD i Kine, predsjednik SAD Trump je krajem sedmice izjavio da će uvesti dodatne tarife od 10% na kineski uvoz vrijedan 300 milijardi USD, počevši od 1. septembra.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PCE deflator (G/G)	JUN	1,5%	1,4%	1,4%
2.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	JUN	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	MAJ	0,3%	0,3%	0,5%
4.	Stopa nezaposlenosti	JUL	3,6%	3,7%	3,7%
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	JUL	-6,0	-6,3	-12,1
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga	JUL	51,0	44,4	49,7
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. JUL	214.000	215.000	207.000
8.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	28. JUL	-	64,7	63,7
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	JUL	125,0	135,7	124,3
10.	Nefarmerski sektor	JUL	165.000	164.000	193.000
11.	Privatni sektor	JUL	165.000	148.000	179.000
12.	Prerađivački sektor	JUL	5.000	16.000	12.000
13.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	JUN	-54,6	-55,2	-55,3
14.	Obim porudžbina trajnih dobara F	JUN	-	1,9%	2,0%
15.	Fabričke porudžbine	JUN	0,7%	0,6%	-1,3%
16.	Indeks prerađivačkog sektora F	JUL	50,1	50,4	50,6
17.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	JUN	0,3%	-1,3%	-0,5%

USD je drugu sedmicu zaredom nastavio aprecirati u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio smanjenje sa nivoa od 1,1128 na nivo od 1,1108, što predstavlja pad od 0,18% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici. Ipak, BoE je smanjila očekivanja ekonomskog rasta pod uticajem zabrinutosti oko Brexita i usporenja globalnog rasta, ali nije ukazala da razmatra smanjenje referentne kamatne stope, kao što to čine druge centralne banke. BoE i dalje očekuje postepeni rast referentne kamatne stope, iako to zavisi od globalnog rasta i „glatkog“ Brexita. Članovi MPC BoE su glasali sa 9:0 za održavanje nepromijenjene referentne kamatne stope na nivou od 0,75%, kako se i očekivalo, te je istaknuto da se stope mogu kretati u bilo kojem smjeru u zavisnosti od Brexita. BoE je istakla da se GBP sada nalazi blizu najnižeg nivoa u posljednje tri godine u odnosu na korpu glavnih valuta, dok od sredine jula postoji izražena neizvjesnost u dijelu poslovnih investicija, koja pod uticajem nesigurnosti zbog Brexita postaje više ukorijenjena. Pored toga, BoE je ukazala na to da postoje izgledi da je temeljni rast usporio od 2018. godine, te da se stopa rasta nalazi ispod potencijala reflektujući i održavajući efekte intenziviranja neizvjesnosti Brexita i poslovnih investicija, kao i slabijeg globalnog rasta neto trgovine. Očekivanja BoE su zasnovana na izbjegavanju šokova Brexita, ali se ipak očekuje rast od 1,3% u 2019. godini i u 2020. godini, što je niže u odnosu na prethodna očekivanja iz maja od 1,5% i 1,6%, respektivno.

Reuters je objavio vijest da Velika Britanija planira da potroši dodatnih 2 milijarde GBP za slučaj Brexita bez sporazuma.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	JUN	0,9	1,0	0,9
2.	Hipotekarni krediti	JUN	65.800	66.400	65.600
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	JUN	-	2,3%	2,1%
4.	GfK povjerenje potrošača	JUL	-13	-11	-13
5.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JUL	0,1%	0,3%	0,5%
6.	PMI građevinski sektor	JUL	46,0	45,3	43,1

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,89873 na nivo od 0,91358, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,2384 na nivo od 1,2162.

JAPAN

MPC BoJ je na prošlosedmičnoj sjednici zadržao aktuelnu monetarnu politiku, što je u skladu s očekivanjima, te je ponovo naglašeno da će se ultraniske kamatne stope zadržati najranije do proljeća 2020. godine. Guverner Kuroda je istakao da je BoJ spremna za uvođenje dodatnih monetarnih stimulansa ukoliko to bude potrebno. Istovremeno, BoJ je smanjila pognoze stope inflacije, uključujući efekte planiranog povećanja poreza na promet u oktobru, za tekuću i narednu fiskalnu godinu na 1,0% i 1,2% sa prethodno prognoziranih 1,1% i 1,3%, respektivno, dok je prognoza za 2021. godinu ostala nepromijenjena (1,6%). Prognozirana stopa GDP-a u tekućoj i 2021. godini je smanjena na 0,7% i 1,1% (prethodno prognozirano 0,8% i 1,2%), respektivno, dok je projicirana stopa rasta u 2020. godini nepromijenjena (0,9%).

Vlada Japana prošle sedmice je objavila izvještaj u kojem je smanjila prognoze privrednog rasta za ovu godinu, uglavnom zbog slabijeg izvoza, a što je znak da dugotrajni trgovinski rat između SAD i Kine sve više utiče na rast treće najveće svjetske ekonomije. Prognozirana stopa GDP-a u ovoj godini iznosi 0,9% (prethodno prognozirano 1,3%), dok se za narednu godinu godinu očekuje stopa GDP-a od 1,2%. S druge strane, ekonomski analitičari očekuju da će japanska ekonomija u tekućoj i narednoj godini bilježiti rast po stopi od 0,5%, najvećim dijelom zbog slabljenja izvoza, te zbog uticaja planiranog povećanja poreza na promet u oktobru. Međutim, Vlada je istakla kako slabljenje izvoza nadoknađuju snažna korporativna ulaganja i privatna potrošnja.

Tenzije između Japana i Južne Koreje se i dalje nastavljaju. Krajem sedmice je objavljena vijest da i Južna Koreja namjerava ukloniti Japan s tzv. „bijele liste“, što je odgovor na istu mjeru koju je Japan uveo prošle sedmice Južnoj Koreji.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUN	2,4%	2,3%	2,4%
2.	Maloprodaja (G/G)	JUN	0,2%	0,5%	1,3%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	JUN	-2,0%	-4,1%	-2,1%
4.	Monetarna baza (G/G)	JUL	-	3,7%	4,0%
5.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	JUN	-	-4,2%	-16,9%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja	JUL	38,4	37,8	38,7

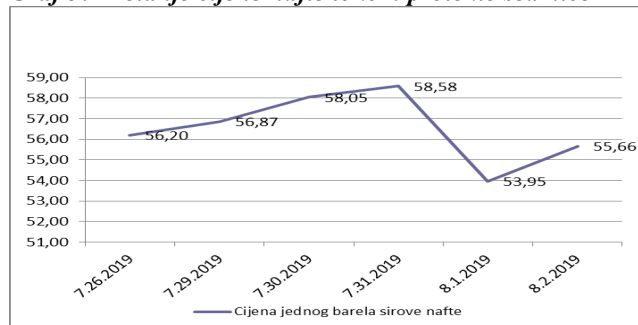
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 120,95 na nivo od 118,39. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 108,68 na nivo od 106,59.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,20 USD (50,50 EUR). Do sredine protekle sedmice cijena nafte je bilježila rast uglavnom pod uticajem pojačanih očekivanja da će tražnja za naftom biti podstaknuta smanjenjem referentne kamatne stope od strane Feda (a što se sredinom sedmice i desilo), kao i očekivanja vezano za pregovore na relaciji Kina-SAD. Takođe, pojačane napetosti na Bliskom Istoku i nestabilnosti transporta nafte na ovom području, ali i nastavak smanjenja zaliha nafte u SAD, su doprinijeli rastu cijene ovog energenta do sredine sedmice. Iako je Fed na sastanku, koji je održan u srijedu, u skladu s očekivanjima donio odluku o smanjenju referentne kamatne stope, ipak nakon izjave predsjednika Feda Powella da je smanjenje referentne kamatne stope dio prilagođavanja unutar ciklusa, a ne početak ciklusa smanjenja iste, cijena nafte je zabilježila značajan pad. Krajem sedmice su pojačane tenzije zbog trgovinskog rata Kine i SAD, te je američki predsjednik donio odluku o uvođenju novih carina na uvoz robe iz Kine u vrijednosti od 300 milijardi USD, što je uticalo na to da cijena nafte do kraja sedmice zabilježi blagi rast. Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena nafte je zabilježila smanjenje od 0,96%.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 55,66 USD (50,11 EUR).

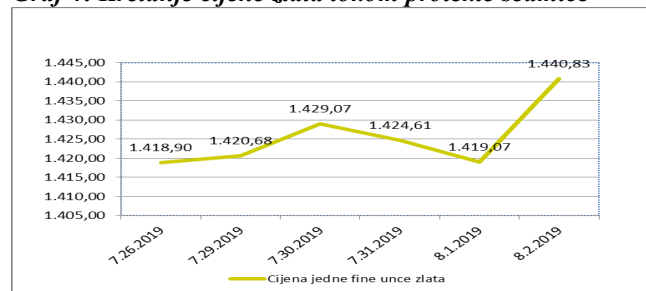
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.418,90 USD (1.275,07 EUR). Tokom protekle sedmice cijena zlata je bila pod uticajima očekivanja odluke Feda o promjeni monetarne politike. Investitori su očekivali da će Fed ili smanjiti referentnu kamatnu stopu ili će barem nagovijestiti koliko bi moglo da bude smanjenje referentne kamatne stope koju bi ekonomija SAD mogla podnijeti. Takođe, neizvjesnosti oko Brexita su početkom sedmice dale određenu podršku rastu cijene zlata. Odluke o monetarnoj politici koje je donio Fed na sastanku prošle sedmice protumačene su pozitivno, što je doprinijelo jačanju USD, a posljedično i smanjenju cijene zlata. Krajem sedmice cijena zlata je bila pod uticajem neizvjesnosti zbog trgovinskog rata Kina-SAD. Predsjednik SAD Trump je odredio nove carine od 10% na dodatnih 300 milijardi USD vrijednog uvoza iz Kine, što je uticalo na rast cijene zlata. Nakon ovih vijesti kineski juan je deprecirao, te je kurs USDCNY premašio nivo od 7, što je psihološka granica za ovaj nivo kursa. Rast kursa preko ovog nivoa pojačava špekulacije da će Kina možda dozvoliti snažniju deprecijaciju valute kao odgovor na nove carine. Ovo je izazvalo pojačane neizvjesnosti na tržištu i podstaklo je rast tražnje za zlatom.

Na sedmičnom nivou cijena ovog plemenitog metala je povećana za 1,55% u odnosu na sedmicu ranije, te je na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila 1.440,83 USD (1.297,11 EUR), što je njen najveći nivo od maja 2013. godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.